

UDKAST – 230109

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven

(Etablering af hjemmel til i visse situationer at hjemtransportere afdøde patienter)

§ 1

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 95 af 7. februar 2008, som senest ændret ved lov nr. 1064 af 6. november 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 160 indsættes:

”Kapitel 45 a

Hjemtransport af afdøde patienter

§ 160 a. Regionsrådet yder hjemtransport af afdøde patienter, når patienten er død efter overflytning mellem sygehuse, hvis overflytningen var begrundet i pladsmæssige hensyn, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For patienter, der var under 18 år ved dødens indtræden, yder regionsrådet tillige hjemtransport, hvis overflytningen mellem sygehuse, var begrundet i sundhedsfaglige hensyn.

Stk. 3. Ministeren for Sundhed og Forebyggelse fastsætter regler om afgrænsning og dokumentationskrav for ydelse af hjemtransport m.v. efter stk. 1 og 2.”

2. § 235, *stk. 1*, affattes således:

”§ 235. Bopælsregionen afholder udgifter til sygehusbehandling m.v. efter §§ 79, 83, 85-88, § 89, *stk. 1 og 3*, og 160 a.”

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Stk. 2. Loven har virkning fra den 1. januar 2007.

Stk. 3. For hjemtransporter jf. § 160 a, som er foretaget fra 1. januar 2007 til lovens ikrafttræden, afholder regionsrådet dokumenterede udgifter.

§ 3

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at indføre hjemmel til, at regionsrådet yder hjemtransport af afdøde patienter i visse situationer.

På baggrund af et par konkrete sager finder regeringen, at der er behov for, at regionsrådet i visse situationer yder hjemtransport af afdøde patienter.

2. Gældende ret

Det fremgår af sundhedslovens § 79, at regionsrådet yder sygehusbehandling til personer, der har bopæl i regionen, ved sit sygehusvæsen og ved andre regioners sygehuse.

Der er efter sundhedslovens regler ikke hjemmel til at yde hjemtransport af afdøde patienter hverken fra egne eller fra andre regioners sygehuse.

Udgifter i forbindelse med hjemtransport af afdøde påhviler boet efter afdøde som en del af begravelsesomkostningerne uanset, hvor i landet og i hvilken forbindelse dødsfaldet finder sted.

Kommunen yder i visse tilfælde begravelseshjælp til dækning af de faktiske udgifter ved en enkel begravelse, herunder efter personer, som ikke var fyldt 18 år ved dødsfaldet. Begravelseshjælpen ydes efter sundhedslovens § 160. Af denne bestemmelse fremgår det, at kommunalbestyrelsen yder begravelseshjælp, hvis størrelse afhænger af afdødes og den eventuelle efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder. Mere detaljerede bestemmelser om begravelseshjælp er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1207 af 28. november 2006 om beregning og udbetaling af begravelseshjælp efter sundhedsloven. Begravelseshjælpen efter personer, der ikke var fyldt 18 år ved dødsfaldet, udgør 7.650 kr. pr. 1. januar 2009. Begravelseshjælpen efter personer, der var fyldt 18 år ved dødsfaldet, udgør højst 9.100 kr. pr. 1. januar 2009.

Der er ud over begravelseshjælpen efter sundhedsloven også mulighed for i særlige tilfælde at søge kommunen om hjælp til dækning af begravelsesomkostninger, herunder hjemtransport efter den sociale lovgivning. Herunder kan kommunen efter lov om aktiv socialpolitik § 81 yde hjælp til bl.a. studerende og andre personer med lav indkomst til dækning af rimeligt begrundede enkeltudgifter, når personen har været ude for ændringer i sine forhold – en social begivenhed (f.eks. pårørendes dødsfald) -, og den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses, og hjælpen skal normalt søges, forinden udgiften afholdes.

3. Lovforslaget

Det foreslås, at indsætte en ny bestemmelse i sundhedsloven, § 160 a, hvorefter regionsrådet yder hjemtransport af afdøde patienter i to situationer.

Det fremgår af forslaget til *stk. 1*, at den ene situation omfatter en patient, som er død efter overflytning mellem sygehuse, hvor overflytningen alene er begrundet i pladmæssige hensyn, forstået således at der ikke er plads til patienten på det sygehus, den pågældende flyttes fra. Den situation, hvor det konkrete sygehus, som patienten flyttes fra, ikke tilbyder den nødvendige

behandling, med den konsekvens at patienten skal overflyttes til et mere specialiseret sygehus, eller den situation, hvor der er andre sundhedsfaglige begrundelser for overflytningen, er således ikke omfattet af forslaget til *stk. 1*.

Det fremgår af forslaget til *stk. 2*, at regionsrådet også yder hjemtransport af en afdød patient, som var under 18 år ved dødens indtræden, hvis overflytningen var begrundet i sundhedsfaglige hensyn.

Ved overflytning mellem sygehuse forstås, at patienten har været indlagt på et sygehus, inden der træffes beslutning om overflytning. Ved hjemtransport forstås transport fra det sygehus, hvor den pågældende afgår ved døden, til et bestemmelsessted i den afdødes bopælskommune efter aftale med de pårørende, f.eks. et kapel.

Efter lovforslagets § 160 a, *stk. 3*, bemyndiges ministeren for sundhed og forebyggelse til at fastsætte mere detaljerede regler om afgrænsning og dokumentationskrav for hjemtransport m.v. af afdøde patienter. Det er hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen, at der fastsættes regler om dokumentationskrav for dødens indtræden, begrundelsen for overflytning mellem sygehuse, regionsrådets mulighed for at private foretager hjemtransporten på regionens vegne, afgrænsning i forhold til at overflytningen skal ske til et sygehus, som ligger længere væk fra patientens bopæl, end det sygehus, patienten bliver flyttet fra, afgrænsning i forhold til det frie sygehusvalg og det udvidede frie sygehusvalg, de udvidede rettigheder til undersøgelse og behandling i psykiatrien samt patientrettighederne efter EU-retten m.v.

Lovforslaget indeholder derudover en ændring til § 235, hvor det fastlægges, at det er bopælsregionen, der afholder udgiften til hjemtransport af afdøde patienter efter § 160 a.

Det fremgår af lovforslagets § 2, at ikrafttrædelsen af lovforslaget er dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende, men at loven har virkning fra den 1. januar 2007, d.v.s. at der hermed foreslås et lovforslag med tilbagevirkende kraft. Forslaget, der er begunstigende for borgerne, er begrundet i, at der pr. 1. januar 2007 blev etableret en ny struktur på sundhedsområdet i Danmark med nedlæggelse af amterne og oprettelse af fem regioner, hvorfor denne skæringsdato anses for at være hensigtsmæssig.

For de hjemtransporter, som har fundet sted siden 1. januar 2007 og som er omfattet af forslag til ny § 160 a, afholder regionsrådet dokumenterede udgifter til hjemtransporten.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der eksisterer ikke statistisk materiale på antallet af overflytninger af patienter, som alene finder sted begrundet i pladmæssige hensyn. Det må dog antages at udgøre en meget begrænset gruppe, da hovedparten af overflytninger må forventes at være sundhedsfagligt begrundet. Dertil kommer, at de foreslåede regler alene er relevante, hvis patienten afgår ved døden efter overflytningen af pladmæssige hensyn.

Forslaget vurderes således at medføre meget begrænsede økonomiske konsekvenser for regionerne. Udgiften til hjemtransport af afdøde patienter efter overflytning, som alene er begrundet i pladmæssige hensyn, samt for børn og unges vedkommende tillige sundhedsfaglige hensyn, skønnes at beløbe sig til ca. 137.500 kr. årligt.

Forslaget vurderes at medføre meget begrænsede administrative konsekvenser for regionerne, som skal vurdere, om betingelserne for ydelse af hjemtransport/udbetaling af udgifter til hjemtransport er opfyldt. Beløbet skønnes at udgøre ca. 27.500 kr. årligt.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have større økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget vurderes at indeholde administrative konsekvenser for borgerne, idet de pårørende, der er involveret i begravelsesforberedelserne, skal aftale med regionen, hvor i afdødes bopælskommune vedkommende skal transporteres til. For hjemtransporter foretaget fra 1. januar 2007 til lovens ikrafttræden, skal de pårørende dokumentere udgifterne til hjemtransporten.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.fl.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Danske Bedemænd, Danske Patienter, Danske Regioner, Forbrugerrådet, KL og Lægeforeningen.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser / Mindreudgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for staten	Ingen	Ca. 165.000 kr. årligt.
Økonomiske konsekvenser for regioner	Ingen	Ca. 137.500 kr. årligt
Administrative konsekvenser for regioner	Ingen	Ca. 27.500 kr. årligt
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Borgerne skal aftale med afdødes bopælsregion hvor i afdødes bopælskommune afdøde skal transporteres til eller dokumentere afholdte udgifter til hjemtransport i tidsrummet fra 1. januar 2007 til lovens ikrafttræden.
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1**Til nr. 1 (§ 160 a)*

Forslag til ny § 160 a giver regionsrådet hjemmel til at yde hjemtransport af afdøde patienter i to situationer. Det bemærkes, at det alene er selve hjemtransporten, der skal dækkes af regionen, og ikke andre opgaver eller udgifter, som er forbundet med begravelsen/bisættelsen eller bedemandens arbejde i øvrigt. Det påhviler de pårørende, der er involveret i forberedelserne til begravelsen/bisættelsen, at aftale med regionen hvor i afdødes bopælskommune afdøde skal transporteres til.

Det fremgår af forslaget til *stk. 1*, at den ene situation omfatter en patient, som er død efter overflytning mellem sygehuse, hvor overflytningen alene er begrundet i pladmæssige hensyn, forstået således at der ikke er plads til patienten på det sygehus, den pågældende flyttes fra. Den situation, hvor det konkrete sygehus, som patienten flyttes fra, ikke tilbyder den nødvendige behandling, med den konsekvens at patienten skal overflyttes til et mere specialiseret sygehus, eller den situation, hvor der er andre sundhedsfaglige begrundelser for overflytningen, er således ikke omfattet af forslaget til *stk. 1*.

Det fremgår af forslaget til *stk. 2*, at regionsrådet også yder hjemtransport af en patient, som var under 18 år ved dødens indtræden, hvis overflytningen var begrundet i sundhedsfaglige hensyn.

Ved overflytning mellem sygehuse forstås, at patienten har været indlagt på et sygehus, inden der træffes beslutning om overflytning. Ved hjemtransport forstås transport fra det sygehus, hvor den pågældende afgår ved døden, til et passende bestemmelsessted i den afdødes bopælskommune efter aftale med de pårørende, f.eks. et kapel.

Efter lovforslagets § 160 a, *stk. 3*, bemyndiges ministeren for sundhed og forebyggelse til at fastsætte mere detaljerede regler om afgrænsning og dokumentationskrav for hjemtransport m.v. af afdøde patienter. Det er hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen, at der fastsættes regler om, at det er en betingelse for hjemtransport, at overflytningen er sket til et sygehus, som ligger længere væk fra patientens bopæl, end det sygehus, patienten bliver flyttet fra. Derudover fastsættes regler om dokumentationskrav for dødens indtræden, regionsrådets mulighed for at beslutte at private foretager hjemtransporten på regionens vegne, begrundelsen for overflytning mellem sygehuse, afgrænsning i forhold til et passende bestemmelsessted i afdødes bopælskommune, afgrænsning i forhold til det frie sygehusvalg og det udvidede frie sygehusvalg, de udvidede rettigheder til undersøgelse og behandling i psykiatrien m.v.

Til nr. 2 (§ 235)

Forslaget til ny § 235, *stk. 1*, bestemmer, at bopælsregionen afholder udgifter til hjemtransport til afdøde patienter efter § 160 a.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende, men har virkning fra den 1. januar 2007. Loven, der er begunstigende for borgerne, får således virkning forud for ikrafttrædelsestidspunktet. Forslaget er begrundet i, at der pr. 1. januar 2007 blev etableret en ny struktur på sundhedsområdet i Danmark med nedlæggelse af amterne og oprettelse af fem regi-

oner samt ikrafttræden af sundhedsloven, hvorfor denne skæringsdato anses for at være hensigtsmæssig.

Til § 3

Denne bestemmelse fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde, der følger hovedloven.

Bilag 1**Lovforslaget sammenholdt med gældende lov:***Gældende formulering*

§ 160. Kommunalbestyrelsen yder begravelseshjælp. Begravelseshjælpens størrelse afhænger af afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler for begravelseshjælpens udbetaling og beregning.

§ 235. Bopælsregionen afholder udgifter til sygehusbehandling efter §§ 79, 83 og 85-88 og § 89, stk. 1 og 3.

Lovforslaget

1. Efter § 160 indsættes:

”Kapitel 45 a

Hjemtransport af afdøde patienter

§ 160 a. Regionsrådet yder hjemtransport af afdøde patienter, når patienten er død efter overflytning mellem sygehuse, hvis overflytningen var begrundet i pladsmæssige hensyn, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For patienter, der var under 18 år ved dødens indtræden, yder regionsrådet tillige hjemtransport, hvis overflytningen mellem sygehuse, var begrundet i sundhedsfaglige hensyn.

Stk. 3. Ministeren for Sundhed og Forebyggelse fastsætter regler om afgrænsning og dokumentationskrav for ydelse af hjemtransport m.v. efter stk. 1 og 2.”

2. § 235, *stk. 1*, affattes således:

”§ 235. Bopælsregionen afholder udgifter til sygehusbehandling m.v. efter §§ 79, 83, 85-88, § 89, stk. 1 og 3, og 160 a.”